

*Iecoris offici-
um, ipsiusq;
structura
ratio.
Lib. 4. de V.
su partium.*

*Qui iecoris
perficiatur
sanguificatio.*

*Primum
sanguificatio-
nis organum.*

*Venerum se-
rici ratio.*

*Bilis meatu
situs ratio.
Arteria.*

Nervorum.

Tunica.

ditur, quæ costarum exporriguntur radicibus. Hic in iecoris tunicam raris modicisq; furculis dispergitur, priori in iecoris quoque substantiam pertinente. Et talis quidem uisceris huius fabrica est. quod autem ad usum ipsius partium attinet, sic sese ordine habent singula. Iecori quicquid humidum succulentumq; à uentriculo conficitur, uenæ portæ rami ex ipso uentriculo & intestinis id depascentes, adferunt. Quod uero idem rami priusquam iecori succulentum id porrigant, rudem aliquam sanguinis formam cremore seu succulento illi conferant, & ut Gale nus attestatur, modo iecori similimo istud præparent, nō facile concessero. Nam si uenis, non his solum, sed & omnibus cauæ uenæ propaginibus præter proprii nutrimenti alterationem, alia quæ toti subseruiet corpori alteratrix uis, quemadmodum uentriculo inesset, ea sanè nō in rubrū, at in albū quod à uenis amplecteretur, emutarent. si quidē alteratū in nutritione, alterātis colorem ut assumat, necessum est. Iecur itaq; in omnes portæ ramos per substantiā ipsius digestos, quicquid humidum succulentumq; uentriculus confecit, in se admittit, & substantiæ suæ ingenita ui alteratrice id emutans, sibiq; quā similitum reddens, sanguinē generat. Verū ut in omni concoctione, ita quoq; in hac iecoris sanguificatione duplex sit recrementum. Alterum quidem tenuius, alterum uerò crassius. At satius fuerit ad similitudinem actionis & conuenientem euidentiā humido liquori iam quidem præcocto, & prius elaborato, indigenti tamen absolutiori adhuc concoctione succum assimilare, quem ex uentriculo & intestinis uenæ in iecoris cauum deducūt. Sit itaq; uinum nuper ex uuis pressum, ac in dolia infusum, & quod ab insito innatoq; calore adhuc elaboretur, seccnatur, cōcoquatur & ferueat, eiusq; excrementorum quod quidem est graue & terrestre (facem uocant) in fundum uasorum subsidet, alterum uerò quod est leue & æreum supernatet, hoc autem flos uocatur tenuioribus uinis innatans copiosum, sicut crassioribus sæx residet plurima. Ergo iuxta exempli huius similitudinē, succus à uentriculo & intestinis in iecoris uenas allatus, à temperie alteratriceq; ui cōcoquitur, ac in star multiferuens ad sanguinis benigni generationem alteratur. In hac autem ebullitione, recrementum quantumcunq; lutosum crassumq; est, subsidet, & in lienem depellitur. Quod leue ac tenue est, spumæ modo sanguini innatat, & à bilis uesiculæ meatibus supra uenæ portæ ramos in iecoris substantia stratis assugitur. At humidum illud quod uelut uentriculi elaborationis aqueum existit recrementū, in iecur per uenas cum benigno ad sanguinis generationem succo assumptū, à sanguine nondum in iecoris cauo repurgatur, sed sui iam maximū præstans usum, nutrimenti uehiculum, ut Hippocrates ipsum uocabat, se esse eleganter ostendit. Sanguis enim in iecoris cauo confectus, exilibus ē portæ uenæ furculis ad cauæ uenæ ramulos uersus iecoris gibbum procedit, ad cuius per angustissimos ductus transitum aquosus ille liquor uehiculi ritu plurimum auxiliatur. Caro igitur iecoris, quæ proprium ipsius est corpus, primum sanguificationis est organum. Venæ autem per uniuersum eius corpus dispersæ sinus loco censentur, in quibus quod ab illa confici debebat appositè cōtinetur, & hi postmodum sanguinem præparatum, alijs partibus tanquam proprii iecoris riuuli perferunt. Est autem uenarum, quæ in iecoris substantiam digeruntur, tunica longè tenuior, quàm earum quæ per uniuersum corpus distribuuntur, ne scilicet uim substantiæ iecoris, cuius beneficio contentus in uenis succus elaboratur, sua crassitie retundant: quo fit, ut iecur etiam crassiori sanguine nutriatur, quem tenuis uenarum tunica à iecoris facultate allecctum transmittit. Porro ut sanguis substantiæ appropinquaret, non unum uentrem illi uelut lagenam quandam rerum Opifex indidit, uerū uenas illas omnes infinita ramorum serie, & in arcuissimos ductus digestit. Meatus autem bilis inter utraq; uenas locum obtinent, ut commodo ipsorum situ prius expurgatus sanguis in uenæ cauæ ramos absumeretur. Arteriam autem cauæ duntaxat iecoris sedi credimus exporrigi, ut huius tantummodo calorem euentilaret, temperaretq;, superiore iecoris parte, quæ septum contingit, ab eodem motu adipiscente continuum. Ne uerò iecur sensus plantæ modo expers esset, & à ui rationali concupiscibilis animæ pars minus moueri cohiberiq; possit, Natura iecori neruus exprompsit, quibus ceu freno illa pro imperio ueretur. Tunica iecoris inuolucrum quoddam & tegumentum est: uincula uerò, ne uiscus quum graue sit, aliquādo decidat, plura, eademq; ualida iecori committuntur.

DE

HANC pulchrè liberam ostendit decimam re fert duodecima & uigesima.

ESICA bilis flauæ conceptaculo iecori enim quā dextrum uentri-
tea diximus, mediæ bilis uesiculæ
que sinui media superior eius ue-
nem innascitur, inferior autem e-
ner, à nullo cui innititur corporis
tio, ad dextrum uentriculi latus
speculo incumbit, & sedem quā commodè flauum
idemq; ad intestina depellere posset, opportunam ad
rotundaq; est, sensim ad ipsius fundi usque apicem lo-
Quo enim à cauæ iecoris sede, ubi portæ caudex eo
hæc antorsum magis fertur, eo illa sensim magis ac n-
enim, ut reliqua corporis receptacula, capax esse debet
rotunda fieri potuerit, ipsius cauitas sua longitudine
incommodo, ipsoq; iecore non nimis insinuato. Vt
dere, ac impleta uicissim extendi possit, membrana
simplici & unica peculiari constat tunica, tenui quidē
genere intertexta. & rectas quidem fibras intimas habet
multo pauciores, extimæ uerò orbiculares sunt trāsu
obtenitur, non toti uesiculæ, sed illius duntaxat par-
laq; propugnaculo & inuolucro indiguit. Vesiculæ
innascatur, à portæ uenæ tamen caudice, duas graci-
ipsius tunicam diffusas, quā in adhærentem albanū
mus. Ab arteria quoque cauo iecoris exporrecta ran-
tur, ad ipsius usque fundi extremum excurrens. Et n-
pers. nam iecoris neruus per humiliorem omēti men-
paris propagine costarum radicibus exporrecta, didi-
mit, in macilentis uix minus quā ipsius arteria con-
lem allicit, rursusq; aliō depellit, ita se habent. Ceru-
larin in angustum desinit meatum, ad eam iecoris pa-
cipium ducit. quod quum peruenit, in duos diducit
tum autem deorsum porrigens. Qui rursus fertur, &
curascendit, & in duas primū dissecus propagi-
sum in iecur porrigit. Hæ propagines singulæ in ip-
alios rursus tantisper digeruntur, donec innumeran-
ris corpus inter portæ uenæ ramos & cauæ propa-
quorum ope bilis in uesiculam deferretur. At process-
sum porrigitur, inferiori membrana omenti suffulu-
ac duodeno intestino non procul à ieiuni principio
ex uesicula bilem in intestina deferit, interim nihil ab il-
ipsius denique quam deduxit bilis regurgitantis, qui-
tuosi in intestinum ingressus, sed & duarum membr-
orificij latus laxè propendunt, influentis bilis ponder-
gurgitare possit, iter præpedientes, quod scilicet coll-
occludant. Non autem una aliqua est membrana ori-
aut simplex in pilis quas inflammas lingua uisitur. Pi-
longius à uentriculi orificio inferiori, quā Anator-
uerò intestino insertus simplex omnino sit, aut in p-
parte intestina, altera uentriculi fundum adeat: hoc
cū hac de re in scholis indices & in libris medicorum
bus, hunc bilis uesiculæ meatum intestinis, frequent-
feri alijs afferentibus, cum quandoq; bipartiti, atqu-